

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
İQTİSADİYYAT NAZİRLİYİ YANINDA
DÖVLƏT VERGİ XİDMƏTİ

MƏNFƏƏT VERGİSİ

Mənfəət vergisinin hesablanması, ödənilməsi və faiz dərəcəsi

- Bütün gəlirlər, o cümlədən Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənar da daimi nümayəndəliklər vasitəsilə əldə edilən gəlirlər, Azərbaycan Respublikasının hüdudlarından kənar da əldə edilən dividend, faiz, royalti (vergidən azad edilən gəlirdən başqa) ilə gəlirdən çıxılan xərc (vergidən azad edilən gəlirlər üzrə çəkilən xərclərdən başqa) arasındakı fərqdən **20 faiz** dərəcə ilə vergi hesablanmalı;
- Rüb başa çatdıqdan sonrakı **ayın 15-dən gec olmayaraq** vergi orqanına **“Cari vergi ödəmələrinin hesablanması haqqında Arayış”** təqdim edilməli və həmin müddətədək vergi ödənilməli;
- Hesablanmış vergi məbləği cari vergi ödəmələri nəzərə alınmaqla hesabat ilindən sonrakı ilin **mart ayının 31-dən gec olmayaraq “Mənfəət vergisinin bəyannaməsi”** ilə bəyan edilməlidir.
 - Hüquqi şəxs və ya qeyri-rezidentin daimi nümayəndəliyi ləğv edildiyi halda ləğvetmə balansını qeydiyyat orqanına təqdim etdiyi tarixdən **30 gün müddətində “Mənfəət vergisinin bəyannaməsi”**ni vergi orqanına təqdim etməyə borcludur.
 - Vergi ödəyicisi Azərbaycan Respublikasında fəaliyyətini müvəqqəti dayandırdıqda **30 gün müddətində** vergi orqanlarına bəyannamə verməlidir.
 - Vergi ilində fəaliyyətini müvəqqəti dayandıran vergi ödəyicisi həmin vergi ilində fəaliyyətini təkrar bərpa etdikdə hesabat ilindən sonrakı ilin mart ayının 31-dən gec olmayaraq vergi orqanına dəqiqləşdirilmiş bəyannamə təqdim etməlidir.
 - Mənfəət (gəlir) vergisi ödəyicisi olmayan vergi ödəyicisinin ƏDV qeydiyyatı keçmiş tarixlə (3 il müddətindən çox olmamaqla) aparıldıqda, vergi ödəyicisi ƏDV-nin qeydiyyat bildirişinin verildiyi tarixdən etibarən 90 gün müddətində bəyannaməni vergi orqanına təqdim etməyə borcludur.

Qeyd 1: Vəkil qurumunun tərkibində fəaliyyət göstərən vəkillər tərəfindən göstərilən, yaxud göstərilməsi nəzərdə tutulan vəkillik fəaliyyəti ilə bağlı vəkil qurumuna daxil olan ödənişlərin vəkillərə ödənilən, yaxud ödənilməsi nəzərdə tutulan hissəsi qurumun vergi tutulan gəlirlərinə aid edilmir.

Qeyd 2: Mediasiya təşkilatı ilə bağlanmış mülki-hüquqi müqavilə əsasında fəaliyyət göstərən mediatorlar tərəfindən göstərilən mediasiya xidməti ilə bağlı mediasiya təşkilatına daxil olan haqların və mükafatların həmin mediatorlara ödənilməli olan hissəsi mediasiya təşkilatının vergitutulan gəlirlərinə aid edilmir.

Cari vergi ödəmələri

İl ərzində cari vergi ödəmələrinin məbləğini müəyyənləşdirməyin aşağıdakı iki mümkün metodundan biri seçilməli və hər il **aprel ayının 15-dək** bu barədə vergi orqanına məlumat verilməlidir:

- **Birinci metod:** Hər ödəmənin məbləği əvvəlki vergi ilində hesablanmış vergi **məbləğinin 1/4 hissəsini** təşkil etməklə;
- **İkinci metod:** Bu rübdəki vergiyə cəlb olunan gəlirin (xərclər nəzərə alınmadan) həcmi onun keçən ilin vergiyə cəlb olunan gəlirində (xərclər nəzərə alınmadan) verginin xüsusi çəkisini göstərən əmsala vurmaqla.

İkinci metod seçildikdə hər rüb başa çatdıqdan sonra **15 gün ərzində** hesablanmış cari vergi məbləği barədə vergi orqanına arayış təqdim edilməlidir. Əks halda vergi orqanı tərəfindən birinci metod tətbiq edilir. Cari vergi ödəmələrinin məbləğini müəyyənləşdirmək üçün tətbiq edilən metod barədə məlumat verilmədiyi halda vergi orqanı birinci metodu tətbiq edir və həmin metod vergi ilinin sonunadək dəyişdirilmir.

Əvvəlki vergi ilində fəaliyyəti və ya vergi tutulan mənfəəti olmayan və növbəti vergi ilində fəaliyyət göstərən hüquqi şəxslərin, habelə yeni yaradılmış və fəaliyyət göstərən vergi ödəyicilərinin cari vergi ödəmələri aşağıda göstərilən qaydada həyata keçirilir:

- Cari vergi ödəmələri təqvim ili ərzində rüblər üzrə artan yekunla (əvvəlki illərdə yaranmış zərər məbləğləri vergi tutulan mənfəətdən (gəlirdən) çıxılmaqla) müəyyənləşdirilən müvafiq vergi dərəcələrinə əsasən hesablanmalı;
- Rüb başa çatdıqdan sonra **15 gün ərzində** cari vergi ödəmələri aparılmalı və rüb ərzində hesablanmış cari vergi məbləği barədə vergi orqanına arayış təqdim edilməli;

- Cari vergi ödəmələrinin məbləği mənfəətdən verginin məbləğinin **75 faiz**indən az olmamalıdır.

Qeyd: Cari vergi ödəmələri Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulan güzəşt və azadolmalar nəzərə alınmaqla hesablanır və hesabat ili başa çatdıqdan sonra yenidən haqq-hesab edilir.

Gəlirdən xərclərin çıxılması

- Gəlirdən çıxılmayan xərclərdən başqa gəlirin əldə edilməsi ilə bağlı olan bütün xərclər, həmçinin qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş icbari ödənişlər gəlirdən çıxılır. Gəlirdən çıxılan xərclər qanunla müəyyən edilmiş qaydada rəsmiləşdirilməlidir. Qanunla müəyyən edilmiş qaydada rəsmiləşdirilməyən xərclərin gəlirdən çıxılmasına yol verilmir.
 - Vergiyə cəlb edilən mənfəət (gəlir) müəyyən edilərkən sənədlərlə rəsmiləşdirilən faktiki mənfəət (gəlir) 2025-ci il yanvarın 1-dək rentabellik səviyyəsi 50 faizdən çox olmayaraq müəyyən edilir. Bu müddətdən sonra vergi tutulan mənfəət (gəlir) sənədlərlə rəsmiləşdirilən faktiki gəlirlər və xərclər əsasında müəyyən edilir.
- Alışı və ya mədaxili Vergi Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş qaydada rəsmiləşdirilməyən mallara görə vergi ödəyicisinə malların alışı və ya mədaxilini təsdiq edən sənədlər olmadığına görə maliyyə sanksiyası tətbiq edilmişdirsə, həmin malların alış qiyməti, malların alış qiymətini müəyyən etmək mümkün olmadığı halda isə topdansatış bazar qiyməti gəlirdən çıxılan xərclərə aid edilir.
- Vergi ödəyicisi tərəfindən vergiyə cəlb edilən əməliyyatlarla yanaşı, vergidən azad olunan, yaxud mənfəət vergisinə cəlb edilməyən əməliyyatlar aparıldıqda, habelə qeyri-sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı əməliyyatlar aparıldıqda, həmin əməliyyatlar üzrə gəlirlərin və xərclərin uçotu ayrılıqda aparılmalıdır. Vergi ödəyicisi tərəfindən vergiyə cəlb olunan və vergidən azad olunan, yaxud mənfəət vergisinə cəlb edilməyən, habelə qeyri-sahibkarlıq fəaliyyəti ilə bağlı əməliyyatlar üzrə çəkilən, lakin bölüşdürülməsi mümkün olmayan xərclərin gəlirdən çıxılan məbləği vergiyə cəlb edilən gəlirlərin vergi ödəyicisinin ümumi gəlirlərində xüsusi çəkisi əsasında müəyyən edilir.

- Bina tikintisi fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər tərəfindən tikilən binalardan dövlətə yaşayış və qeyri-yaşayış sahələri ayrıldıqda, dövlətə ayrılan yaşayış və qeyri-yaşayış sahələrinə çəkilmiş məsrəflər gəlirdən çıxılan xərclərə aid edilir.
- Azərbaycan Respublikasının ərazisində ezamiyyələr üzrə ezamiyyə xərcləri müvafiq təsdiqedicə sənədlər əsasında (gündəlik xərclər istisna olmaqla) Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müəyyənləşdirdiyi norma daxilində gəlirdən çıxılan xərclərə aid edilir.
- Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilmiş təbii itki normaları daxilində zayolmadan əmələ gələn itkilər, təbii itki normaları daxilində xarabəlmələr və bu kimi əskikgəlmələr vergitutma məqsədləri üçün gəlirdən çıxılır.
- Əmtəəsiz əməliyyatlar çərçivəsində əldə edilmiş sənədlər gəlirdən çıxılan xərcləri təsdiq edən sənəd hesab edilmir.

Gəlirdən çıxılmalı olan amortizasiya və təmir xərcləri

Sahibkarlıq və qeyri-sahibkarlıq fəaliyyətində istifadə edilən əsas vəsaitlər üzrə amortizasiya ayırmaları gəlirdən çıxılır. Üfüqi monitorinqə qəbul edilən vergi ödəyiciləri tərəfindən amortizasiya ayırmaları düz xətt və ya azalan qalıq dəyəri metodu ilə, digər vergi ödəyiciləri tərəfindən isə yalnız azalan qalıq dəyəri metodu ilə (qeyri-maddi aktivlər üzrə amortizasiya ayırmaları istisna olmaqla) hesablanır.

- Azalan qalıq dəyəri metodu ilə amortizasiya ayırmaları hər kateqoriyaya aid olan əsas vəsaitlər üçün müəyyənləşdirilmiş amortizasiya normasını həmin kateqoriyaya aid əsas vəsaitlərin vergi ilinin sonuna qalıq dəyərinə tətbiq etməklə hesablanır.
- Bu zaman mikro sahibkarlıq subyektləri sahibkarlıq fəaliyyətində istifadə etdikləri əsas vəsaitlərə münasibətdə amortizasiya ayırmalarını müəyyənləşdirilmiş amortizasiya normalarına 2 əmsal, kiçik sahibkarlıq subyektləri isə 1,5 əmsal tətbiq etməklə gəlirdən çıxı bilərlər.

Amortizasiya xərclərinin məhdudlaşdırılması

Dövlət büdcəsinin əsaslı vəsait qoyuluşu (investisiya) xərcləri hesabına dövlət müəssisələrinə:

- 2026-cı il 1 yanvaradək ayrılaraq nizamnamə kapitalına daxil edilmiş vəsaitlər,
- 2026-cı il 1 yanvardan sonra isə 104.9-cu maddədə müəyyən edilmiş meyarlara uyğun investisiya layihələri üzrə dövlət investisiya proqramı çərçivəsində ayrılan vəsaitlər hesabına alınan və ya quraşdırılan aktivlər üzrə 114.3-cü maddəyə əsasən hesablanan amortizasiya məbləğinin yalnız 40 faizi gəlirdən çıxıla bilər.

Amortizasiya olunan aktivlər üzrə amortizasiya normaları (azalan qalıq metodu)

- torpaqların yaxşılaşdırılması üzrə kapitallaşdırılmış xərclər, binalar, tikintilər və qurğular üzrə - **7** faizədək,
- maşınlar və avadanlıqlar üzrə – **20%**-dək,
- yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası üzrə – **25** faizədək,
- nəqliyyat vasitələri üzrə - **25** faizədək,
- iş heyvanları üzrə - **20** faizədək,
- geoloji-kəşfiyyat işlərinə və təbii ehtiyatların hasilatına hazırlıq işlərinə çəkilən xərclər üzrə - **25** faizədək,
- qeyri-maddi aktivlər üzrə - istifadə müddəti məlum olmayanlar üçün **10** faizədək, - istifadə müddəti məlum olanlar üçün illər üzrə istifadə müddətinə mütənasib məbləğlərlə,
- digər əsas vəsaitlər üzrə - **20** faizədək müəyyən edilmişdir.

Amortizasiya olunan aktivlər üzrə amortizasiya normaları (düz xətt metodu)

- torpaqların yaxşılaşdırılması üzrə kapitallaşdırılmış xərclər, binalar, tikililər və qurğular - **44 il**;
- maşın və avadanlıqlar - **14 il**;
- yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası - **11 il**;
- hava, dəmiryol və su nəqliyyatı vasitələri - **29 il**;
- istehsalat, idman maşınları, idman motosiklları, idman velosipedləri və bu kimi başqa idman nəqliyyatları - **9 il**;
- xidməti nəqliyyat vasitələri - **19 il**;
- avtonəqliyyat vasitələri - **14 il**;
- iş heyvanları - **14 il**;
- geoloji-kəşfiyyat işlərinə və təbii ehtiyatların hasilatına hazırlıq işlərinə çəkilən xərclər - **11 il**;
- qeyri-maddi aktivlər - istifadə müddəti məlum olmayanlar üçün **10 il**, istifadə müddəti məlum olanlar üçün isə istifadə illərinə uyğun olaraq;
- digər əsas vəsaitlər - **14 il**.

Qeyd: Azalan qalıq dəyəri metodu ilə amortizasiya hesablanması zamanı ilin sonuna əsas vəsaitin qalıq dəyəri **500** manatdan və ya ilkin dəyərinin **5 faizindən az** olduqda, qalıq dəyərinin məbləği gəlirdən çıxılır.

Hər il üçün gəlirdən çıxılmalı olan **təmir xərclərinin** məbləği əsas vəsaitlərin hər bir kateqoriyasının əvvəlki ilin sonuna qalıq dəyərini

- torpaqların yaxşılaşdırılması üzrə kapitallaşdırılmış xərclər, binalar, tikintilər və qurğuların ilin sonuna qalıq dəyərini **2 faizi**,
- maşınlar, avadanlıq, yüksək texnologiyalar məhsulu olan hesablama texnikası və nəqliyyat vasitələri (yük avtomobilləri istisna olmaqla) **5 faizi**,
- digər əsas vəsaitlər **3 faizi**, yük avtomobillərinin **8 faizi**,
- köhnəlmə hesablanmayan əsas vəsaitlər üzrə **sıfır (0) faizi** həddi ilə məhdudlaşdırılır.

Təmir xərclərinin faktiki məbləği bu hədd ilə müəyyənləşdirilən məbləğdən az olduqda, gəlirdən təmir xərclərinin faktiki məbləği çıxılır.

Təmir xərclərinin faktiki məbləği bu hədd ilə müəyyənləşdirilən məbləğdən az olduqda, gəlirdən təmir xərclərinin faktiki məbləği çıxılır.

- İcarəyə götürülmüş əsas vəsaitlər icarəçinin balansında uçota alınmadıqda və ya təmir işləri icarəyə verənin hesabına aparıldıqda, yaxud icarəçinin hesabına aparılaraq, icarə haqqı ilə əvəzləşdirildikdə təmir xərcləri icarəçinin gəlirindən çıxılmaz;
- İcarəçinin balansında uçota alınmayan əsas vəsaitlərin təmirinə çəkilən və icarə haqqı ilə əvəzləşdirilməyən, yaxud icarəyə verən tərəfindən əvəzi ödənilməyən xərclər bağlanmış müqavilə müddəti ərzində, lakin 5 ildən az olmayaraq, illər üzrə mütənasib məbləğlərdə amortizasiya olunmaqla gəlirdən çıxılır. İcarəyə götürülmüş əsas vəsaitlərin təmirinə çəkilən xərclər hər il üzrə ayrıca olaraq kapitallaşdırılır və amortizasiya olunur.

Qeyd: Vergi ödəyicisinin mənfəət (gəlir) vergisi üzrə güzəşt hüququ olduğu dövrdə amortizasiya və təmir xərcləri normalarından aşağı norma tətbiq edilməsi nəticəsində yaranan məbləğlər güzəşt hüququ başa çatdıqdan sonrakı illərin gəlirdən çıxılan məbləğlərinə əlavə edilmir.

Qeyd: Dövlət müəssisələrinə dövlət büdcəsindən ayrılan və aktivlərin alınmasına və ya quraşdırılmasına yönəldilən vəsait (dövlət investisiya proqramı çərçivəsində ayrılan və aktivlərə aid edilən vəsait istisna olmaqla) hesabına əldə edilmiş əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər üzrə Vergi Məcəlləsinin 114-cü maddəsinə uyğun olaraq hesablanmış amortizasiya məbləği vergitutma obyektidir.

Vergi ödəyicisinin öz vəsaiti hesabına aparılmış və əsas vəsaitin dəyərində aid edilən təmir xərclərinin amortizasiyası bu tələbdən istisnadır.

Qeyd: Gəlirdən xərclərin çıxılması barədə ətraflı məlumatla Vergi Məcəlləsinin X fəslində və amortizasiya ayırmalarının düz xətt metodu ilə “Üfüqi monitoring” bukletindən tanış ola bilərsiniz.

Gəlirdən çıxılmayan xərclər barədə

- əsas vəsaitlərin alınmasına və qurulmasına çəkilən xərclər və kapital xarakterli digər xərclər;
- amortizasiya olunmayan, köhnəlmə (amortizasiya) hesablanmayan əsas vəsaitlərin təmirinə çəkilmiş xərclər (torpaqların yaxşılaşdırılmasına çəkilən xərclər istisna olmaqla) gəlirdən çıxılmaz və onların balans dəyərini artırır.

Qeyd: Torpaqların yaxşılaşdırılmasına çəkilən xərclər kapitallaşdırılaraq amortizasiya olunur.

- qeyri-kommersiya fəaliyyəti ilə bağlı olan xərclər;
- Nümayəndəlik xərclərinin, işçilərlə bağlı mənzil və yemək xərclərinin, eləcə də əmək şəraiti zərərli, ağır olan və yeraltı işlərdə çalışan işçilərə verilən müalicə-profilaktik yeməklərin, süd və ona bərabər tutulan digər məhsullar və vasitələrlə bağlı xərclər istisna olmaqla, əyləncə və yemək xərcləri, habelə işçilərin mənzil və digər sosial xarakterli xərcləri;
- öz işçilərinin xeyrinə əmlakın zərərdən sığortalanması, habelə xarici sığorta təşkilatları ilə bağlanmış heyat sığortası müqavilələri üzrə sığorta haqları;
- faktiki ezamiyyə xərclərinin Nazirlər Kabinetinin müəyyənləşdirdiyi normadan artıq olan hissəsi. Azərbaycan Respublikasının ərazisində ezamiyyə zamanı mehmanxana xərcləri barədə müvafiq təsdiqedicə sənədlər təqdim edilmədiyi hallarda ezamiyyə xərclərinin 1 günlük normasının mehmanxana xərcləri üçün müəyyən edilmiş hissəsinin 50 faizi gəlirdən çıxılır.

Qeyd: Ödənilmiş mənfəət vergisi və ya gəlirdən hesablanan hər hansı digər vergilərin, hesablanmış faizlərin, maliyyə sanksiyalarının və inzibati cərimələrin də gəlirdən çıxılmasına yol verilmir.

Nümayəndəlik xərclərinin, işçilərlə bağlı mənzil və yemək xərclərinin, eləcə də əmək şəraiti zərərli, ağır olan və yeraltı işlərdə çalışan işçilərə verilən müalicə-profilaktik yeməklərin, süd və ona bərabər tutulan digər məhsullar və vasitələrlə bağlı xərclərin gəlirdən çıxılması normaları və qaydası Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən olunur.

“Nağdsız hesablaşmalar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununda göstərilən

- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçılarından kənd təsərrüfatı məhsullarının qəbulu;
 - əlvan və qara metal qırıntılarının qəbulu;
 - utilizasiya və digər məqsədlər üçün kağız, şüşə və plastik məmulatların qəbulu;
 - utilizasiya məqsədləri üçün işlənmiş şinlərin qəbulu;
 - xam dərinin tədarükü (alışı),
 - tullantı yağlarının qəbulu
- qiymətli daşlar, qiymətli metallar, o cümlədən qiymətli daşlardan və qiymətli metallardan hazırlanmış məmulatlar, daşınmaz əmlak, avtomobil nəqliyyatı vasitələri və daşınar əsas vəsaitlər istisna olmaqla, digər malların vergi ödəyicisi kimi vergi orqanında uçotda olmayan fiziki şəxslərdən alış aktı əsasında alınması və ya malların vergi ödəyicilərindən Vergi Məcəlləsinin tələblərinə cavab verən nəzarət kassa aparatının çeki əsasında alınması üzrə gəlirdən çıxılan xərclərin yuxarı həddi vergi ödəyicisinin hər il üçün gəlirlərinin və xərclərinin ən yüksəyinin hər bir hal üzrə 2 faizi həddində məhdudlaşdırılır və bu həddən yuxarı məbləğ gəlirdən çıxılmazdır.

Azadolmalar

- qeyri-kommersiya təşkilatlarının aldıkları əvəzsiz köçürmələr, üzvlük haqları və ianələr;
- dövlət hakimiyyəti orqanlarının, büdcə təşkilatlarının, yerli özünüidarəetmə orqanlarının və dövlətin adından yaradılan publik hüquqi şəxslərin gəlirləri (dividend gəlirləri, sahibkarlıq fəaliyyətindən gəlir, o cümlədən publik hüquqi şəxslərin 2020-ci il yanvarın 1-dən 7 il müddətində nizamnamələrində nəzərdə tutulan və onlara həvalə edilən vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsait hesabına icra hakimiyyəti orqanlarının, dövlət mülkiyyətində olan və ya paylarının (səhmlərinin) nəzarət zərfi dövlətə məxsus olan hüquqi şəxslərin tabeliyində yaradılan publik hüquqi şəxslərə münasibətdə həmin publik hüquqi şəxsin tabe olduğu orqan (qurum), digər publik hüquqi şəxslərə münasibətdə isə Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi ilə bağlanmış müqavilə əsasında işlərin və xidmətlərin göstərilməsindən başqa digər ödənişli işlər görməsindən və xidmətlər göstərməsindən əldə olunan gəlirləri və faiz gəlirləri istisna olmaqla);
- Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının və onun qurumlarının, ipoteka kreditləşməsi və sahibkarların aldıkları kreditlərə təminat verilməsi sahəsində fəaliyyət göstərən Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondunun, Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondunun, Əmanətlərin Sığortalanması Fondunun gəlirləri, İcbari Sığorta Bürosunun, habelə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin və İqtisadiyyat Nazirliyinin tabeliyində Azərbaycan Biznesinin İnkişafı Fondunun nizamnaməsinə (əsasnaməsinə) uyğun olaraq ayrılmış güzəştli kreditlər üzrə müvəkkil kredit təşkilatları tərəfindən həmin orqanlara (qurumlara) ödənilən faiz gəlirləri;
- alınmış sığorta ödənişləri (həmin sığorta hadisəsi ilə əlaqədar zərərə aid edilən məbləğlərdən başqa);

- dividendlərin ödənilməsinə yönəldilən hissəsi istisna olmaqla, təhsil müəssisələrinin, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin və sağlamlıq imkanları məhdud şəxslərin təhsil alması üçün yaradılmış xüsusi təhsil müəssisələrinin mənfəəti;
- Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq dövlət büdcəsinə olan vergi borclarının silinməsindən əldə olunan gəlir;
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan (o cümlədən sənaye üsulu ilə) hüquqi şəxslərin bu fəaliyyətdən mənfəəti -
01.01.2014-cü il tarixdən 13 il müddətinə;
- “Torpaqların dövlət ehtiyacları üçün alınması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən hüquqi şəxslərə ödənilən kompensasiya;
- investisiya təşviqi sənədini almış hüquqi şəxsin həmin sənədi aldığı tarixdən əldə etdiyi mənfəətin 50%-i - 7 il müddətinə;
- Dövlətin adından yaradılan publik hüquqi şəxslər istisna olmaqla, vergi ödəyicisinin hesabat ilinin mənfəətinin 15 faizindən çox olmayan hissəsinin Nazirlər Kabineti tərəfindən müəyyən edilən meyarlara cavab verən elm, təhsil, səhiyyə, idman və mədəniyyət sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisə, idarə və təşkilatlara habelə, siyahısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən təsdiq edilən ictimai və sosial məqsədlər üçün yaradılmış fondlara köçürülən hissəsi üzrə isə – 2024-ci il 1 yanvar tarixdən 5 il müddətinə (bu müddəalar yalnız nağdsız qaydada ödənilən xərclərə münasibətdə tətbiq edilir);
- vergi ödəyicisinin azı 3 il ərzində mülkiyyətində olan iştirak payının və ya səhmin təqdim edilməsindən əldə olunan gəlirlərinin 50 faizi;
- media subyektlərinin (audiovizual media subyektləri istisna olmaqla) öz fəaliyyətlərindən əldə etdikləri gəlirlər (o cümlədən reklam gəlirləri), habelə Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən verilən maddi yardımlar – 2023-cü il yanvarın 1-dən 6 il müddətinə
- ictimai iaşə fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslər və tibb müəssisələri tərəfindən dövlət büdcəsinə ƏDV hesablanarkən ƏDV məbləğinin azaldılmasından əldə edilən gəlirlər.

- müvafiq il üzrə orta aylıq mizdlu işçi sayı 3 nəfərdən az olmayan və məcburi dövlət sosial sığorta haqları üzrə borcu olmayan mikro sahibkarlıq subyekti olan hüquqi şəxslərin sahibkarlıq fəaliyyətindən əldə etdikləri mənfəətin 75 faizi
 - Vergi ödəyicisi vergi güzəştinin tətbiqi məqsədilə bu maddədə müəyyən edilən şərtə cavab vermədikdə və növbəti hesabat ilində mikro sahibkarlıq subyektindən digər kateqoriya sahibkarlıq subyektinə keçdikdə hüquqi şəxsin mikro sahibkar olduğu əvvəlki 3 təqvim ilinin yekunlarına görə hesablanmış və ödənilmiş mənfəət vergisinin 75 faizi həcmində vergi güzəştini müəyyən edilməklə (əmtəəsiz əməliyyatlardan yaranan gəlirlərə münasibətdə tətbiq edilmir) digər sahibkarlıq subyekti olduğu dövrlərdə mənfəət vergisi öhdəliyindən çıxılır.
- mikro və ya kiçik sahibkarlıq subyekti olan və hüquqi şəxs kimi innovativ təşəbbüsə əsaslanaraq fəaliyyət göstərən startapların "Startap" şəhadətnaməsi aldığı tarixdən innovasiya fəaliyyətindən əldə etdikləri mənfəəti - 3 il müddətinə;
- kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan (o cümlədən, sənaye üsulu ilə) hüquqi şəxslərin bu fəaliyyət üzrə satışdankənar gəlirləri, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə əlaqədar hüquqi şəxslərə dövlət büdcəsinin vəsaiti hesabına verilən subsidiyalar, habelə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan (o cümlədən sənaye üsulu ilə) rezident hüquqi şəxslərin iştirakçıları olan hüquqi şəxslərin bu sahə üzrə dividend gəlirləri - 2023-cü il yanvarın 1-dən 4 il müddətinə;
- texnologiyalar parkının rezidenti kimi texnologiyalar parkından kənar sistem inteqrasiyası, proqram təminatının hazırlanması və inkişaf etdirilməsi fəaliyyətini həyata keçirən şəxslər tərəfindən ödənilən dividend - texnologiyalar parkının qeydiyyat şəhadətnaməsinin alındığı hesabat ilindən başlayaraq 10 il müddətinə;
- vəkillər və vəkil qurumları tərəfindən order markasının əldə edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Vəkillər Kollegiyasına edilən ödənişlər;
- Nazirlər Kabineti tərəfindən təsdiq edilmiş idxal mallarını yerli istehsal (emal) malları ilə əvəz edəcək qida (ərzaq) məhsullarının istehsalını

- həyata keçirən hüquqi şəxslərin həmin fəaliyyətdən əldə etdikləri mənfəətin 50 faizi - 15 yanvar 2024-cü il tarixdən 7 il müddətinə;
- Gəlirlərin və xərclərin uçotunu aparan, ƏDV-nin ödəyicisi olmayan və əməliyyatlarının həcmi ardıcıl 12 aylıq dövrün istənilən ayında (aylarında) 200.000 manatadək olan rezident müəssisənin təsisçisi və yaxud səhmdarları olan hüquqi şəxslərin dividend gəlirləri;
 - Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin qərarına əsasən yaradılan sənaye, yaxud texnologiyalar parklarının rezidenti olan hüquqi şəxslərin sənaye və texnologiyalar parkındakı fəaliyyətdən əldə etdikləri gəlir - qanunvericiliyə uyğun olaraq sənaye və texnologiyalar parkında qeydiyyatla alındıqları hesabat ilindən başlayaraq - 10 il müddətinə
 - Yuxarıda nəzərdə tutulan güzəşt texnologiyalar parkının rezidenti kimi texnologiyalar parkından kənar sistem inteqrasiyası, proqram təminatının hazırlanması və inkişaf etdirilməsi fəaliyyətini həyata keçirən hüquqi şəxslərin həmin fəaliyyətdən (o cümlədən həmin fəaliyyətin həyata keçirilməsindən irəli gələrək alıcılara göstərilən təkmilləşmə, texniki dəstək və təlim xidmətləri) əldə etdikləri gəlirə münasibətdə də tətbiq edilir.
 - lotereya biletlərinin satıcısı ilə bağlanmış müqavilə əsasında və ya onun tapşırığı əsasında lotereya biletlərinin bütün mərhələlərdə agent qaydasında satışının həyata keçirilməsi üzrə göstərilən xidmətlərdən əldə olunan gəlirlər;
 - Azərbaycan Respublikasında keçirilən Formula 1 və Formula 2 yarışlarına aid qeyri-maddi aktivlər üzərində müəllif hüquqlarından istifadə olunmasına, yaxud istifadə hüquqlarının verilməsinə görə Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi ilə bağlanmış müqavilə əsasında onun tərəfindən qeyri-rezident hüquqi şəxsə ödənilən royalti gəlirləri - 2018-ci il yanvarın 1-dən 9 il müddətinə;
 - qanunla müəyyən olunmuş qaydada Azərbaycan Respublikasında qeydiyyatdan keçən və teatr, muzey, simfonik orkestr, habelə film istehsalını və dublyajını həyata keçirən kinematografiya müəssisəsinin və filmin prodüserinin həmin fəaliyyətdən əldə etdiyi mənfəətin 90 faizi - 2025-ci il yanvarın 1-dən 5 il müddətinə;

- dövlət–özəl tərəfdaşlığı layihələri üzrə özəl tərəfdaş olan, habelə dövlətin satınalma öhdəliyi ilə bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə edilməklə, Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi məbləğdən aşağı olmayan elektrik enerjisi istehsalı layihələri üzrə istehsalçı olan hüquqi şəxslərin həmin layihələr üzrə əldə etdikləri mənfəət – müvafiq olaraq “Dövlət–özəl tərəfdaşlığı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bağlanmış dövlət–özəl tərəfdaşlığı müqaviləsində və ya “Elektrik enerjisi istehsalında bərpa olunan enerji mənbələrindən istifadə haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq bağlanmış elektrik enerjisinin satınalma müqaviləsi ilə müəyyən olunan müddətə, lakin 30 ildən (tikinti dövrü də daxil olmaqla) çox olmayaraq;
- “Sosial sığorta haqqında” və “İşsizlikdən sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq sərbəst vəsaitlərin investisiyaya yönəldilməsindən əldə olunan gəlirlər.

Güzəştlər

Əlilliyi olan şəxslərin qeyri-hökumət təşkilatlarına məxsus olan işçilərinin ümumi sayının azı 50%-i əlilliyi olan şəxslərdən ibarət olan istehsal müəssisələrinin mənfəət vergisinin dərəcəsi 50% azaldılır. Bu güzəştlərin alınması hüququ müəyyən edilərkən işçilərin orta siyahı sayına əvəzçilik, podrat müqavilələri və mülki-hüquqi xarakterli digər müqavilələr üzrə işləyən əlilliyi olan şəxslər daxil edilmir.

Qeyd: Mənfəət vergisindən azad olunma və güzəşt halları barədə ətraflı məlumatı **Vergi Məcəlləsinin 106-cı maddəsindən** əldə edə bilərsiniz.

Xarici ölkədə ödənilən verginin nəzərə alınması

- Rezidentin respublikanın hüdudlarından kənarında Azərbaycan mənbeyindən olmayan gəlirindən ödənilmiş mənfəət vergisinin məbləği Azərbaycanda vergi ödənilərkən nəzərə alınır.
- Respublikadan kənarında ödənilmiş mənfəət vergisinin məbləği həmin mənfəətdən respublikada müəyyən edilmiş dərəcələrlə tutulan verginin məbləğindən çox olmamalıdır.

Zərərin keçirilməsi

- Müəssisənin gəlirlərdən çıxarılmasına yol verilən xərclərinin gəlirdən artıq olan hissəsi 5 ilədək davam edən sonrakı dövrə keçirilir və illər üzrə məhdudiyət qoyulmadan həmin illərin mənfəəti hesabına kompensasiya edilir.
- Vergi ödəyicisi mənfəət vergisinin ödəyicisi olduğu tarixədək yaranmış zərərlər, habelə amortizasiya və təmir xərcləri normalarından aşağı norma tətbiq edilməsi nəticəsində yaranan və növbəti illərə keçirilən məbləğlər növbəti ilin gəlirləri hesabına kompensasiya edilmir.

Gəlirin və ya zərərin qəbul edilməməsi

- aktivin ləğv edildiyi, yaxud özgeninkiləşdirildiyi ildən sonrakı ilin axırınadək daxilolmaları analoji aktivə və ya eyni xarakterli aktivə təkrar investisiya etməklə aktiv qərəzsiz, yaxud onun sahibinin iradəsindən asılı olmayaraq məhv edildikdə, ləğv olunduqda və ya özgeninkiləşdirildikdə
- daşınar və daşınmaz əmlak, qeyri-maddi aktivlər, habelə əmlak kompleksi şəklində müəssisələr dövlət orqanlarına (qurumlarına), eləcə də siyahısı Azərbaycan Respublikası Prezidenti tərəfindən təsdiq edilən ictimai və sosial məqsədlər üçün yaradılmış fondlara əvəzsiz olaraq verildikdə
- amortizasiya olunmayan aktivlərin alınması və ya quraşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsindən ayrılan və aktivlərə aid edilən subsidiyalar;
- amortizasiya olunan aktivlərin alınması və ya quraşdırılması məqsədilə dövlət büdcəsindən ayrılan və aktivlərə aid edilən subsidiyalar.

Qeyd: İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə və Naxçıvan Muxtar Respublikasının rezidentlərinə tətbiq edilən vergitutmanın xüsusiyyətləri ilə bağlı ətraflı məlumatı **“İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə vergitutma” və “Naxçıvan Muxtar Respublikasında vergitutma”** adlı bukletdən əldə edə bilərsiniz.

MALİYYƏ SANKSIYALARI, FAİZLƏR VƏ DİGƏR MƏSULİYYƏT TƏDBİRLƏRİ

Vergi və sığorta qanunvericiliyinin pozulması hallarına görə tətbiq olunan maliyyə sanksiyaları və digər məsuliyyət tədbirləri barədə məlumatı **“Maliyyə sanksiyaları, faizlər və digər məsuliyyət tədbirləri barədə Yaddaş”** adlı bukletdən əldə edə bilərsiniz.

VERGİLƏRƏ AİD
NƏŞRLƏR

AZ1029, Azərbaycan, Bakı, Heydər Əliyev prospekti, 155
Tel.: (+994 12) 403 89 70; Faks: (+994 12) 403 89 71
E-poçt: office@taxes.gov.az

www.taxes.gov.az

